

มหานก

VOLUME 16

ECONOMY

- ❧ บริการพัฒนาที่มีเอกภาพ ด้วยอำนาจและหน้าที่
ในลักษณะของปลัดกรุงเทพมหานคร นายเจริญรัตน์ เวชยกุล
- ❧ “ภาษีน้ำมันและก๊าซ” ทิศทาง การจัดเก็บ
ของกรุงเทพมหานคร
- ❧ สถานธนาณบาล หรือ สถานธนาณเคราะห์ เหมือนกันไหม?
- ❧ 10 อาชีพอิสระยอดนิยมของคนเมืองหลวง
- ❧ เริ่มต้นออมเงินและลงทุนด้วยสิทธิลดหย่อนภาษี

สวัสดีครับ คุณผู้อ่านทุกท่าน

ขอแสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยปีหนึ่งที่ต้องประสบกับภัยพิบัติธรรมชาติครั้งใหญ่ สร้างความตื่นตระหนกแก่สายตาค้นทั่วโลก อย่างไรก็ตามท่ามกลางความโศกสลดของประชาชนชาวญี่ปุ่นกลับได้รับเสียงชื่นชมในความมีเอกภาพของผู้ประสบภัยที่เผชิญชะตากรรมด้วยความเข้มแข็งและเด็ดเดี่ยว อันเป็นตัวอย่างที่น่ายกย่อง ด้วยการเห็นแก่สาธารณะและประเทศชาติบ้านเมืองก่อนความจำเป็นเฉพาะหน้าของตนเอง ซึ่งเป็นการช่วยประเทศชาติพยุ่งสถานการณ์ไม่ให้เลวร้ายไปกว่าหายนะจากธรรมชาติที่เกิดขึ้น

กรุงเทพมหานครจะมีเอกภาพเช่นนั้นได้อย่างไร “บางกอก Economy” ฉบับนี้ได้สัมภาษณ์แนวคิดของ นายเจริญรัตน์ ชูติกาญจน์ ปลัดกรุงเทพมหานคร ในประเด็น “กรุงเทพมหานคร” ที่ควรจะเป็น เพื่อการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพและสร้างบริบทการพัฒนาที่ยั่งยืนควรมีทิศทางเช่นไร” เพื่อผลักดันให้มหานครแห่งนี้มีอำนาจ มีหน้าที่ และรายได้อย่างมีเอกภาพเพื่อสร้างสรรค์สังคมที่น่าอยู่ให้เกิดขึ้นและเป็นจริง

ภายในฉบับได้แนะนำมหาวิทยาลัยเพื่องานบริการสาธารณสุขแห่งแรกของชุมชนเมือง ให้ผู้อ่านรู้จักในบางกอกทันการณณ์ ส่วนคลังบางกอกได้นำเสนอเรื่อง ภาษีน้ำมันและก๊าซ ทิศทางการจัดเก็บของกรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างการรับรู้ร่วมกัน สำหรับผู้ที่คุ้นเคยกับ สถานธนาณูเคราะห์และสถานธนาณูบาล รู้หรือไม่ว่าต่างกันอย่างไร หากคำตอบได้ในเล่าขานบางกอก ส่วนบางกอกบอกให้รู้ชวนคุณผู้อ่านเริ่มต้นออมเงิน และลงทุนด้วยสิทธิลดหย่อนภาษี ตามสิทธิอันพึงมี หรือไปดูกิจกรรมเล็กๆ ของชุมชนต้นแบบซึ่ง กำจัด “ขยะ” ให้เป็น “เงิน” ในภาพลักษณ์บางกอก และปิดท้ายด้วยการเชิญชวนไปสัมผัสเส้นทาง “ตลาดนัด” แหล่งเศรษฐกิจการค้าหลังตะวันตกดิน ยอดนิยมของชาวกทม.

ทางทีมงานหวังอย่างยิ่งว่าสาระภายในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่านนะครับ

(นายกฤษฎา ศิริพิบูลย์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร

บรรณาธิการ

บางกอก

VOLUME 16

ECONOMY

ปีที่ 6 ฉบับที่ 1/2554

สารบัญ

VOLUME 16

	รอบรู้บางกอก	3
	บางกอกสัมภาษณ์	4-7
	คลังบางกอก	8-9
	บางกอกทันการณณ์	10-12
	เล่าขานบางกอก	13-16
	เศรษฐกิจบางกอก	17-20
	บางกอกบอกให้รู้	21-22
	ภาพลักษณ์บางกอก	23

“รัตนโกสินทร์” ในความทรงจำ ของคนไทย

นับแต่นี้ไปราวๆ ปลายเดือนพฤศจิกายนของทุกปี จะเป็นเทศกาลย้อนวันวานสู่กาลครั้งหนึ่งของ กรุงเทพมหานครเมื่อครั้งอดีต เฉกเช่นเมื่อวันที่ 17-21 พฤศจิกายน 2553 ที่ผ่านมา กรุงเทพมหานคร ร่วมกับ หอการค้าไทย เบรคิต “ลานคนเมือง” จัดกิจกรรมย้อนรำลึกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ครบรอบ 228 ปี ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภารแห่งราชวงศ์จักรีถึง 9 รัชกาล ภายใต้ชื่องาน “รัตนโกสินทร์ เฟสตีวัล 2553”

ในงานนี้ได้รวบรวมสินค้าพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงจากทุกเขตของกรุงเทพมหานคร มาไว้ให้ผู้เข้าชมงานได้เที่ยวชมและจับจ่ายใช้สอยอย่างเพลิดเพลินในยามแดดร่มลมตกของช่วงเวลา 17.00-23.00 น. เคล้าคลอไปกับการแสดงดนตรีบทเพลงย้อนยุค ประกอบแสง สี เสียง จากศิลปินทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ สลับหมุนเวียนมาสร้างความบันเทิง ณ ลานคนเมือง ศาลาว่าการ กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ตั้งใจที่จะบรรจุกิจกรรมนี้ไว้ในปฏิทินกิจกรรมประจำปี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร อันเป็นเมืองหลวงที่เก่าแก่และมีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงาม เสน่ห์ที่ยังคงตราตรึงอยู่ในความทรงจำของคนไทยและชาวต่างชาติอย่างไม่มีวันเสื่อมคลาย จนได้รับเลือกให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ดีที่สุดในทวีปเอเชีย และเป็นเมืองน่าท่องเที่ยวที่สุดของโลก

ประวัติศาสตร์อันยาวนานของบริษัท หรือห้างร้านต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งเติบโตมาพร้อมกับความเจริญของบ้านเมืองได้นำมาจัดแสดงผ่านนิทรรศการ “ตำนานคู่แผ่นดิน” ที่เผยให้เห็นรถยนต์โบราณหลากหลายรุ่น รวมทั้งเปิดตลาดโบราณให้คนรุ่นใหม่ได้สัมผัสอาหารสูตรโบราณที่อยู่คู่ถิ่นแดนไทยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

บริบทการพัฒนาที่มีเอกภาพ ด้วยอำนาจและหน้าที่ ในทัศนะของปลัดกรุงเทพมหานคร

รูปแบบของ “กรุงเทพมหานคร” ที่ควรจะเป็น เพื่อการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพและสร้างบริบทการพัฒนาที่ยั่งยืนควรมีทิศทางเช่นไร บางกอก Economy ฉบับนี้ได้ขอสัมภาษณ์ปลัดกรุงเทพมหานคร นายเจริญรัตน์ ชูติกาญจน์ ถึงทัศนะต่อการบริหาร “บ้านหลังใหญ่” หลังนี้ จะมีแนวทางอย่างไร ให้เป็นเมืองน่าอยู่และเหมาะสมกับการเป็น “มหานคร” ซึ่งเป็นศูนย์กลางความเจริญอันหลากหลาย

**ทัศนะของท่านต่อกรุงเทพมหานครในฐานะ
 เมืองหลวงของประเทศและในฐานะองค์กรปกครองส่วน
 ท้องถิ่นที่ดูแลทุกข์สุขของชาวกรุงเทพมหานคร**

กรุงเทพมหานคร มีคนพูดกันว่าเป็นประเทศไทย ซึ่งเป็นความจริงเพราะกรุงเทพมหานครเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง เป็นศูนย์กลางของประเทศและเป็นเมืองหลวงคู่กันด้วย ในทุกสิ่งทุกอย่างนั้นครอบคลุมทั้งการเป็นศูนย์กลางของการบริหาร การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม ขณะเดียวกันเป็นศูนย์รวมของปัญหาด้วยเช่นกัน

ในฐานะปลัดกรุงเทพมหานคร ผมมองใน 2 มิติ มิติแรกมองออกไปข้างนอกในเรื่องของเมือง และส่วนมิติที่สองมองในเรื่องของคนหรือประชาชนที่อยู่ในเมืองแห่งนี้

ผมมองในส่วนของเมืองนั้นเพื่อให้เห็นภาพว่าเมืองกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร นั่นคือ มีทุกสิ่งทุกอย่าง ทั้งสวยสุด แสบสุด ดีสุด เลวสุด มองในด้านคนก็เช่นกัน มีตั้งแต่คนที่รวยที่สุด กระทั่งคนที่หาเช้ากินค่ำ คนไม่มีจะกิน ปะปนกันในทุกระดับชั้น

ทั้งสองมิติที่เห็นกำลังบอกให้รู้ว่าเมืองนี้ หรือสิ่งเหล่านี้ มีทั้งความซับซ้อน มีความดีงาม มีความสวยงาม ขณะเดียวกันก็มีปัญหาต่างๆ แทรกตัวอยู่ ดังนั้นองค์กรและคนที่จะมาดูแลเมืองนี้ควรจะเป็นเช่นไร ก็มีความสำคัญยิ่ง

ในทัศนะคติที่มีต่อ “กรุงเทพมหานคร” ในความเป็นเมืองหลวงหรือในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ดูแลทุกข์สุขของประชาชน หากเปรียบกรุงเทพมหานครเป็นเสมือนบ้านหลังหนึ่ง จะทำอย่างไรให้บ้านหลังนี้น่าอยู่อย่างยั่งยืน และให้ทุกคนที่อยู่ในบ้านหลังนี้ออยู่อย่างมีความสุข หรือถ้าทำงานก็ทำงานอย่างมีความสุข นี่คือนโยบายที่สำคัญมาก

ความเห็นต่อโครงสร้างการบริหารงาน

ณ วันนี้ เรามีหน่วยราชการที่มาดูแลบ้านหลังนี้หลายหน่วยมาก และคงจะเป็นเมืองเดียวในประเทศไทยที่ไม่มีเอกภาพในการบริหารจัดการเมือง ปัจจุบันการบริหารแบบบูรณาการมีในทุกจังหวัด ยกเว้นกรุงเทพมหานครเป็นการบริหารแบบแยกส่วน มีหลายหน่วยงาน ทั้งกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนหรือองค์กรรูปแบบต่างๆ เกี่ยวข้องหรือดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและในบางกรณีเป็นเรื่องเดียวกันแต่ทำกันหลายหน่วยงาน

ดังนั้นการที่จะทำให้เกิดการบริหารงานแบบบูรณาการหรือเป็นเอกภาพ ก็ต้องมีองค์กรหลักมาดำเนินการ องค์กรที่ควรจะมาดูแลเมืองนั้น ผมมองว่านี่ไม่พ้นก็ต้องเป็นกรุงเทพมหานคร (กทม.) ไม่ควรเป็นราชการส่วนกลางหรือรัฐวิสาหกิจ

กทม. ควรจะมีการบริหารองค์กรรูปแบบใด ก็คิดได้หลากหลาย ผมว่าควรเริ่มต้นที่มีการแบ่งอำนาจหน้าที่กันให้ชัดเจนในการบริหารงาน ระหว่างกทม. ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ กับ ภาครัฐทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นกระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ หรือ องค์กรมหาชนต่างๆ ที่มาทำอะไรในกทม. ต้องแบ่งให้ชัดเจน ไม่ทำซ้ำซ้อนกันเด็ดขาด อาทิ กรณีเกิดเพลิงไหม้ สำนักงานเขตซึ่งใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดควรเป็นหน่วยงานเดียวที่พอในการให้ความช่วยเหลือในภาวะที่ชาวบ้านเดือดร้อน เช่น เครื่องอุปโภคบริโภค ไม่ควรมีหน่วยราชการอื่นมาทำหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน

ปัญหาที่เป็นอันดับหนึ่งของกรุงเทพมหานครตลอดมา นับตั้งแต่ปี 2518 จนถึงผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครคนปัจจุบัน ทุกครั้งที่สื่อมวลชนสอบถามประชาชนถึงสิ่งที่ต้องการให้แก้ไข คือ ปัญหาการจราจร ซึ่งมีหลายส่วน อาทิ การสร้างถนน การ

สร้างสะพาน สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา เครื่องหมายจราจร สัญญาณไฟจราจร ป้ายรถเมล์หรือจุดจอดรถ ฯลฯ

กทม. รับผิดชอบเพียงใด ถนนสายหลักสร้างโดยภาครัฐ ทั้งสิ้น เช่น วงแหวนรอบนอก วงแหวนรอบใน จรัญสนิทวงศ์ และรัชดาภิเษก ต่อมาโอนให้กทม. สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา กทม. ทำอยู่เพียงสะพานเดียวคือสะพานพระราม 8 นอกนั้นเป็นสะพานที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงคมนาคม กทม. มีหน้าที่สร้างถนน สะพาน แต่เวลาที่จะซ่อมถนน ปิดถนน ต้องไปขอตำรวจ เพื่อขอปิดทำการซ่อมแซม หรือแม้แต่การเดินรถจะวิ่งทางเดียว สองทาง กทม. มีหน้าที่ขีดสีตีเส้น ทำเครื่องหมายป้ายจราจร และติดตั้งซ่อมบำรุงไฟจราจรตามที่พนักงานจราจรกำหนด

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่..) พ.ศ. (ฉบับใหม่) เพื่อต่อการแก้ปัญหาการบริหารงานของกรุงเทพมหานคร และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภาระหน้าที่ของกรุงเทพมหานครหรือไม่อย่างไร

การกระจายอำนาจเป็นเรื่องสำคัญที่สุด คือ กระจายอำนาจจากภาครัฐมาสู่กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร มีแต่หน้าที่ แต่อำนาจไม่มีเลย หัวใจของการบริหาร คือมีอำนาจหน้าที่และรายได้ที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับภารกิจ และมี **เอกภาพในการบริหาร** ส่วนบางอย่างที่ไม่สามารถบริหารหน่วยเดียวได้ก็ต้องทำงานแบบมีส่วนร่วม ด้วยการบริหารแบบบูรณาการ

เพราะฉะนั้นการบริหารจัดการเมือง ต้องมีเอกภาพ มีการแบ่งหน้าที่กันชัดเจน และไม่ทำงานซ้ำซ้อน ต้องมาองความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ประสิทธิภาพที่จะเกิดจากการบริหารจัดการ งานอะไรก็ตามที่ไม่มีผลกระทบต่อประเทศชาติโดยส่วนรวม ควรให้กรม.ทำ และงานใดที่มีผลกระทบต่อคนทั้งประเทศหรือส่วนรวม ก็เป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาลดำเนินการ แบ่งภารกิจให้ชัดเจน ประชาชนก็จะรับรู้ได้ว่า งานแต่ละส่วนหน่วยงานไหนรับผิดชอบ มีโจทย์มีจำเลยชัดเจน

นายเจริญรัตน์ ชูติกาญจน์ ปลัดกรุงเทพมหานคร

การศึกษา :

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.)
มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ประวัติการรับราชการ (ตำแหน่งที่สำคัญ)

- หัวหน้าฝ่ายเลขานุการปลัดกรุงเทพมหานคร
- หัวหน้าฝ่ายตรวจการเทศกิจ สำนักเทศกิจ
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต สำนักงานเขตบางกอกใหญ่
- หัวหน้าสำนักงานเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
- ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
- ผู้ช่วยปลัดกรุงเทพมหานคร
- หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- รองปลัดกรุงเทพมหานคร
- ปลัดกรุงเทพมหานคร

ประสบการณ์

- กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านการส่งเสริมความเป็นธรรมและรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- กรรมการในคณะกรรมการกลั่นกรองร่างข้อบัญญัติและระเบียบของกรุงเทพมหานคร
- กรรมการในคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.)
- เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินการตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร
- กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสืบสวนสอบสวนการทุจริตและประพฤติมิชอบในการบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (สสท.กทม.)
- กรรมการวิสามัญพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
- กรรมการวิสามัญพิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
- เขียนหนังสือชุดวิชาหลักกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เขียนหนังสือคู่มือกรุงเทพมหานคร
- อาจารย์พิเศษและวิทยากรบรรยายวิชา
 - งานสารบรรณ
 - การบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
 - การบริหารงานบุคคลของกรุงเทพมหานคร
 - กฎหมายพื้นฐานในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อคิดข้อแนะนำสำหรับผู้อ่าน บางกอก Economy

กทม. มีหน้าที่ดูแลทุกซอกทุกซอ สร้างขวัญกำลังใจให้ความเป็นธรรมแก่ข้าราชการ และข้าราชการต้องมีเกียรติมีศักดิ์ศรี มีความรู้และความสามารถ พัฒนาตนเองตลอดเวลา ตั้งใจทุ่มเททำงาน มีจิตสาธารณะ ให้บริการประชาชนเหมือนกับเครือญาติ ขอให้ประชาชนให้ความสนใจเรื่องการบริหารงานของกทม. ด้วยการรับรู้ รับทราบ ติดตาม ตรวจสอบ การทำงาน ของทุกฝ่าย เข้าถึงหรือสนใจในข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างถูกต้องครบถ้วน สามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ บนพื้นฐานของประโยชน์ประเทศชาติก่อนประโยชน์ส่วนตัว มีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนพื้นที่ของตนเอง ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ เมืองแห่งนี้ก็จะเป็นเมืองน่าอยู่ตลอดไป

“ภาษีน้ำมันและก๊าซ”

ทิศทางการจัดเก็บของกรุงเทพมหานคร

เรียบเรียงโดย นางจุติมา รามัญศรี
นักวิชาการคลัง 7ว

กลุ่มงานนโยบายรายได้และรายจ่าย
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง

การกระจายอำนาจทางการเงิน การคลังและงบประมาณ แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเอง และมีรายได้เพียงพอจากรายจ่าย ได้บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 284 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 283 วรรค 4

โดยกำหนดใจความสำคัญต่อโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีที่มาจากหลายแหล่งด้วยกัน ที่สำคัญได้แก่

1. กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ซึ่งเป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งของกรุงเทพมหานคร
2. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

แหล่งรายได้กรุงเทพมหานคร

กฎหมายทั้งสองฉบับได้บัญญัติถึงการกระจายอำนาจทางการเงินในด้านรายได้ของกรุงเทพมหานคร โดยให้กรุงเทพมหานครมีรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ได้แก่

1. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ อากรรังนกอีแอ่น ภาษีบำรุงท้องถิ่นจากยาสูบ น้ำมัน ค่าธรรมเนียมเข้าพักโรงแรม
2. ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ค่าใบอนุญาต
3. รายได้จากสาธารณูปโภค
4. รายได้จากทรัพย์สิน
5. รายได้เบ็ดเตล็ด

ซึ่งรายได้จากภาษีที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองและดำเนินการจัดเก็บแล้วคือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ ส่วนภาษีบำรุงท้องถิ่นประเภทหนึ่งที่กฎหมายทั้งสองฉบับให้อำนาจกรุงเทพมหานครสามารถออกข้อบัญญัติจัดเก็บได้ แต่กรุงเทพมหานครยังไม่ได้ดำเนินการจัดเก็บคือ ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่

คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ส่วนหนึ่งได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีน้ำมันเองจำนวน 6 แห่ง ขณะเดียวกันบางแห่งได้มอบอำนาจให้กรมสรรพสามิตจัดเก็บแทนจำนวน 46 แห่ง และยังมีอบจ.ที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีน้ำมันจำนวน 23 แห่ง

ทำให้กรุงเทพมหานครต้องกลับมาพิจารณาถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องจัดเก็บภาษีน้ำมันเช่นเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

แนวทางการจัดเก็บภาษี “น้ำมัน” สำหรับบำรุงกรุงเทพมหานคร

การดำเนินการในการจัดเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ กรุงเทพมหานครจะต้องออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเพื่อเก็บภาษีการค้าปลักน้ำมันและก๊าซ (ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ)

จากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (เล่ม 1) โครงการวิจัยและพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจการเงินและการคลังของมูลนิธิสถาบันพัฒนาสยาม ได้กล่าวถึงภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันไว้น่าสนใจดังนี้

1.1 หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 25 (4) ได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็น

เชื่อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 มาตรา 111 ซึ่งอยู่ในหมวด 7 การคลังและทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร ได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมัน เบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียม ซึ่งสถานการณ์ค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้จำหน่ายได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์ ราคาขายปลีกที่สูงเพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษีที่เรียกเก็บตามมาตรา 111 นี้ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด เพื่อนำไปใช้จ่ายในการจัดให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน

1.2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ได้แก่ สถานการค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจำหน่ายน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน หรือก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงกับรถยนต์

1.3 ฐานภาษี ได้แก่ ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน หรือก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงกับรถยนต์ในแต่ละเดือน

1.4 อัตราภาษี ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนดอัตราภาษีไม่เกินลิตรละ 5 สตางค์ สำหรับ

(1) น้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน

(2) ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงกับรถยนต์

1.5 การจดทะเบียนสถานการค้า

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานการค้าปลีกตามข้อ 1.2 ต้องจดทะเบียนสถานการค้าปลีกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขต

1.6 การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและการชำระภาษี

ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของสถานการค้าปลีกมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีและชำระภาษีต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด ณ ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตที่สถานการค้าปลีกนั้นตั้งอยู่ ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

กรุงเทพมหานคร...เตรียมความพร้อมในการจัดเก็บ
การจะดำเนินการจัดเก็บภาษีการค้าปลีกน้ำมันและก๊าซ กรุงเทพมหานครควรต้องมีการเตรียมการก่อนการจัดเก็บในเรื่องต่างๆ

(1) บุคลากร เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้งานจัดเก็บภาษีประสบความสำเร็จ โดยพิจารณาความเหมาะสมและ

ความเพียงพอของบุคลากร ตลอดจนอบรมให้ความรู้ในเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติในการบริหารจัดการเก็บภาษี

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เสียภาษี โดยการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน กรมสรรพสามิต บริษัทที่ค้าน้ำมันและก๊าซ สถานีบริการน้ำมัน และก๊าซ รวมทั้งการสำรวจของสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร

(3) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบรายละเอียดภาษีนี้ เช่น วัตถุประสงค์และความจำเป็น โครงสร้างภาษี กระบวนการจัดเก็บและชำระภาษี การจดทะเบียน การยื่นแบบการอุทธรณ์ บทลงโทษ เป็นต้น เพื่อสร้างความเข้าใจ การยอมรับ และความเต็มใจในการเสียภาษี สำนวณความพึงพอใจของผู้เสียภาษีเกี่ยวกับความสะดวกในการยื่นแบบและชำระภาษี ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ อาทิเช่น การจัดพิมพ์แผ่นพับ การลงประกาศในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เคเบิลทีวี และเว็บไซต์ของกรุงเทพมหานคร จดหมาย แผ่นผ้าที่สำนักงานเขตและสถานการค้าปลีกน้ำมันและก๊าซ การจัดประชุมชี้แจง เป็นต้น

(4) คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การจัดเก็บเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานเดียวกันทั้งกรุงเทพมหานคร จึงควรดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่างๆ เช่น การจดทะเบียน การตรวจสอบ การพิจารณาอุทธรณ์ การเร่งรัดภาษีค้าง เป็นต้น

แนวทางของรัฐบาลที่ต้องการให้กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารจัดการด้านการคลังด้วยตนเอง โดยให้อำนาจในการออกข้อบัญญัติบริหารจัดการเก็บรายได้เพื่อนำมาใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

นโยบายการเพิ่มรายได้ของกรุงเทพมหานครด้วยการจัดเก็บ “ภาษีน้ำมัน” ซึ่งเป็นเรื่องใหม่สำหรับกรุงเทพมหานคร จะประสบความสำเร็จและมีรายได้เพิ่มมากขึ้นนั้น คงต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพในการจัดเก็บภาษีของกรุงเทพมหานคร การสร้างความยอมรับแก่ประชาชนผู้เสียภาษี รวมถึงเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร องค์การมหาชน เพื่องานบริการสาธารณสุข ของชุมชนเมือง

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 ไว้ ณ วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 เป็นปีที่ 65 ในรัชกาล
ปัจจุบัน

กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองหลวงขนาดใหญ่ และเป็น
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่เป็นศูนย์รวมของ
ความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม การปกครอง
อุตสาหกรรม และการคมนาคมขนส่งที่สำคัญ

“การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับกรุงเทพมหานครขึ้น
เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพื่อให้มีการศึกษา ส่งเสริมวิชาการ
การวิจัย และวิชาชีพชั้นสูง พัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์
และสาธารณสุขที่ เน้นเวชศาสตร์เขตเมืองและศาสตร์อื่นๆ
ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการเขตเมือง เพื่อตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พัฒนาองค์ความรู้ด้านการ
ปกครองส่วนท้องถิ่นและพัฒนามหานคร รวมทั้งให้โอกาส
ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเขตเมือง
บริการทางวิชาการ และร่วมมือกับชุมชนรวมถึงองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอื่นในการฝึกและพัฒนาอาชีพ การบำรุงรักษาศิลปะ
วัฒนธรรมจารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น”

ข้อความข้างต้นเป็นปฐมเหตุของการก่อตั้งมหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร อันเป็นภารกิจสำคัญของกรุงเทพมหานคร
ที่ได้มีการสานต่อมาหลายยุคหลายสมัย นับตั้งแต่ในสมัยของ
นายสมเฑียร สุรนเรศ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
เพื่อเป็นทางเลือกกับนักศึกษาสามารถศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร
จัดการเมือง ชุมชนเมืองหลวง และเพื่อตอบสนองความต้องการ
ของเมืองหลวง แต่แนวคิดนี้ยังไม่ได้รับการตอบรับที่ดีนัก

ต่อมาในสมัยนายอภิรักษ์ โกษะโยธิน ดำรงตำแหน่งเป็น
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้สานต่อแนวคิดการตั้งมหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานครขึ้นอีกครั้ง เนื่องจากกรุงเทพมหานคร ได้เปิด
การศึกษาหลายระดับแล้ว และมีสถาบันอุดมศึกษา 2 แห่ง คือ
วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และ
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ โดยเน้นแผนการศึกษาวิชาการที่
ไม่ซ้ำซ้อนกับมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในประเทศ และเน้นผลิตบุคลากร
สาขาวิชาที่ขาดแคลน และเป็นที่ต้องการของกรุงเทพมหานคร
โดยได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของ
กรุงเทพมหานคร พ.ศ.... และคณะรัฐมนตรีได้รับร่างพระราช
บัญญัติฯ ไว้ ในวันที่ 12 มิถุนายน 2550 แต่หลังจากมีการปรับเปลี่ยน
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เรื่องเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินี้
จึงหยุดนิ่งไป

กระทั่งสมัย ร.ว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฯ และได้แก้ไขชื่อพระราชบัญญัติจาก ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของกรุงเทพมหานคร พ.ศ.... เป็นร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ....

ต่อมาในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 สภาผ่านร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ....

ในวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127 ตอนที่ 63 ก. ได้เผยแพร่ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 โดยมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายในวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553

พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2553 ในมาตรา 4 ได้กำหนดให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นหน่วยงานของรัฐอยู่ในกำกับของกรุงเทพมหานคร มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น โดยให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัย

โดยมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 ในให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ การวิจัย สร้างและพัฒนาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงรวมถึงตลอดทั้งเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการแพทย์ การสาธารณสุข การบริหารจัดการเขตเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนามหานคร การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น สิ่งแวดล้อม และกีฬา โดยคำนึงถึงประสบการณ์

และความพร้อมในด้านต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของกรุงเทพมหานคร เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ซึ่งมีภาระหน้าที่ตามมาตรา 7 ดังนี้

(1) ทำการวิจัย ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อสร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้และนำความรู้นั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนากรุงเทพมหานคร สังคม และประเทศชาติ

(2) ผลิติดัชนีชี้วัดให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนากรุงเทพมหานครและแผนความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานครกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถในการวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสำนึกต่อสังคม มีความใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง

(3) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์และการสาธารณสุขทุกสาขา โดยเน้นทางด้านเวชศาสตร์เขตเมือง

(4) พัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการเขตเมืองด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นและพัฒนามหานคร

(5) ให้โอกาสทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเขตเมืองโดยยึดหลักความเสมอภาค

(6) บริการทางวิชาการและร่วมมือกับชุมชนในการฝึกและพัฒนาอาชีพ

(7) ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นสิ่งแวดล้อมและกีฬา

(8) ให้บริการทางการแพทย์ การพยาบาล การสาธารณสุข และการบริการทางวิชาการและวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครจึงมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 6 และมาตรา 7 โดยเฉพาะทั้งในด้านการบริหาร การบริหารงานบุคคล การบริหารการเงิน การพัสดุ การทรัพย์สิน โดยไม่อยู่ภายใต้ระบบการบังคับบัญชาของกรุงเทพมหานคร จะเป็นไปภายใต้ระบบของการกำกับดูแล เพื่อให้การดำเนินการกิจการของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายของกรุงเทพมหานคร

ตั้งสภามหาวิทยาลัยบริหารจัดการตนเอง

ในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร จะมีสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย อนุมัติแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย เพื่อให้การดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ การออกระเบียบข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ

พรบ. กำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา 19 มาตรา 21 มีอธิการบดีเป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นนิติบุคคล ในการดำเนินกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย รวมทั้งบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัย ซึ่งรวมไปถึงอำนาจในการบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอนพนักงานและลูกจ้างของมหาวิทยาลัย และการเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของมหาวิทยาลัย มาตรา 76 ได้บัญญัติให้มีสภามหาวิทยาลัยเฉพาะทางขึ้น เพื่อทำหน้าที่สภามหาวิทยาลัยไปพลางก่อน จนกว่าจะมีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติฯ และยังได้บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยเฉพาะกาลดังกล่าว แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 36 วรรคหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีตามพระราชบัญญัติฯ ไปพลางก่อนเช่นกัน

ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความอิสระในการบริหารจัดการบริการสถานะเฉพาะด้านของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ในฐานะ “องค์กรมหาชน” ให้ความคล่องตัวสูงตามกรอบวัตถุประสงค์ โดยมีสายการบังคับบัญชาที่สั้น และเป็นองค์กรที่ตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วทันที่ มีองค์กรบริหารที่มีอำนาจเบ็ดเสร็จสามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

โดยมี 3 คณะเริ่มแรกคือ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล (วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล), คณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์ (วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์) และคณะวิทยาการพื้นฐาน ซึ่งได้โอนภารกิจและงบประมาณของวิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล และวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ในสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ไปเป็นของมหาวิทยาลัยฯ ภายใน 120 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการโอนบุคลากรซึ่งสังกัดวิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล ไปเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัย และกำหนดวิธีการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้กรุงเทพมหานครได้เตรียมพร้อมการจัดตั้งมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ในพื้นที่เขตหนองจอก ใกล้บริเวณศูนย์อภิมหานครกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะสร้างมหาวิทยาลัย หอพักนักศึกษา โรงพยาบาล และสนามฟุตบอลขนาดใหญ่ ทั้งเตรียมวางแผนเพื่อพัฒนาเมือง และวางแผนระบบคมนาคมเพื่อพัฒนาพื้นที่ ให้เชื่อมกับตัวเมืองกรุงเทพมหานครได้สะดวกขึ้น

สถานธนาณูปาล หรือ สถานธนาณูเคราะห์ เหมือนกันไหม?

ทำไมบางที่เรียก สถานธนาณูเคราะห์? แล้วบางที่เรียกสถานธนาณูปาล? คำถามที่ไม่เคยถูกคิด แม้จะเคยเห็นผ่านตาไป-มาระหว่างสัญจรไปในย่านชุมชนต่างๆ เพราะรับรู้ตามความเคยชินว่า นั่นก็คือ “โรงรับจำนำ” นั่นแล

สถานธนาณูปาล หรือสถานธนาณูเคราะห์ หรือที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า “โรงรับจำนำ” จัดว่าเป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินกิจการในลักษณะของการกู้ยืมและให้กู้ยืม โดยอาศัย “ทรัพย์สินที่มีมูลค่าจำนวนหนึ่ง” เป็นปัจจัยหรือหลักประกันหนึ่ง ในการรับภาระความเสี่ยงจากการให้กู้ยืม โดยมีรายได้มาจากความแตกต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจากผู้ขอกู้ และอัตราดอกเบี้ยซึ่งต้องจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้

การรับจำนำของคนไทยนั้นมีมานานแต่โบราณ ยังไม่มีใครตั้งโรงรับจำนำของโดยตรง จนเมื่อ ร.ศ. 85 (พุทธศักราช 2409) ปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) มีผู้คิดตั้งโรงรับจำนำอย่างเป็นทางการเป็นกิจจะลักษณะโดยชาวจีนชื่อ จินฮง หรือ เจ็กฮง ตั้งอยู่ย่านประตูผี ถนนบำรุงเมือง ชื่อร้าน โรงรับจำนำย่งเฮี้ยง (หัวมุมติดกับถนนมหาไชย) ข้างวัดเทพธิดาราม นับเป็นโรงรับจำนำแห่งแรกของไทยที่ดำเนินการโดยไม่ต้องขออนุญาต

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ ร.ศ. 114 (พุทธศักราช 2438) หลังจากนั้น นายเล็ก โทกวนิก ได้ขอตั้งโรงรับจำนำขึ้นในนามฮั่วเฮง อยู่ที่ถนนพาราหุรัด โรงรับจำนำนี้เป็นแห่งแรกของประเทศไทยที่ตั้งขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมายในขณะนั้น

พระราชบัญญัติโรงรับจำนำ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2534 ให้นิยามของคำว่า “โรงรับจำนำ” ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน หมายความว่า สถานทีรับจำนำซึ่งประกอบกรรับจำนำสิ่งของเป็นประกันหนึ่งเงินกู้เป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาทและหมายรวมถึงการรับหรือซื้อสิ่งของโดยจ่ายเงินให้สำหรับสิ่งของนั้นเป็นปกติธุระแต่ละรายมีจำนวนเงินไม่เกินหนึ่งแสนบาท โดยมีข้อตกลงหรือเข้าใจกันโดยตรงหรือโดยปริยายว่าจะได้คืนในภายหลังด้วย

โรงรับจำนำในประเทศไทยแบ่งตามลักษณะของผู้ดำเนินการได้ 2 ประเภท ได้แก่

1. โรงรับจำนำที่ดำเนินการโดยเอกชน
2. โรงรับจำนำที่ดำเนินการโดยรัฐบาล

ธนาคารคณียาก...ด้วยทุนส่วนกลาง

สถานธนาณูเคราะห์ เป็นโรงรับจำนำที่ดำเนินการโดยได้รับเงินทุนจากงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้ ซึ่งตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2498 ในสมัยฯ พณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีชื่อว่า **โรงรับจำนำของรัฐ**

ปี พ.ศ. 2500 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สถานธนาณูเคราะห์” การดำเนินงานระยะแรกมีฐานะเป็นหน่วยงานราชการ สังกัดแผนกธนาณูเคราะห์ กองสวัสดิการสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย

ปี พ.ศ. 2517 ได้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยคณะที่ปรึกษาฝ่ายบริหารราชการแผ่นดินจากการเป็นหน่วยงานของทางราชการ เปลี่ยนสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย ใช้ชื่อว่า “สำนักงานธนาณูเคราะห์”

ปี พ.ศ. 2536 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิหนี้ ข้าราชการ ลูกจ้างพนักงาน และเงินงบประมาณของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย ไปเป็นของกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ตามประกาศพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงมหาดไทยไปเป็นของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2536 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 110 ตอนที่ 99 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2536

ปี พ.ศ. 2545 ได้มีการโอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณหนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน พนักงาน ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ในส่วนของสำนักงานธนาณูเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ มาเป็นกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ตามประกาศพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวง กรม พ.ศ. 2545 ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 102 ก ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2545

ปัจจุบัน สำนักงานธนาณูเคราะห์มีสถานธนาณูเคราะห์ทั้งหมด 33 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 29 แห่ง ปริมาณ 3 แห่ง คือ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสมุทรปราการ และส่วนภูมิภาค 1 แห่ง คือ จ.ระยอง

ธนาคารคณียาก ...โดยทุนท้องถิ่น

สถานธนาณูบาล เป็นโรงรับจำนำที่ดำเนินการโดยเทศบาล ได้รับเงินอุดหนุนเริ่มแรกจากกองทุนส่งเสริมการสุขภาพ และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้นสถานธนาณูบาลจึงมีฐานะเป็นเทศบาลนิย และสามารถดำเนินงานในต่างจังหวัดได้ด้วย

สถานธนาณูบาลกรุงเทพมหานคร เดิมใช้ชื่อว่าสถานธนาณูบาล นครหลวง ซึ่งกำเนิดขึ้นครั้งแรกตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2503 มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยรับนโยบายไปจัดตั้งสถานธนาณูบาล (โรงรับจำนำ) เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อนและยากจน จะได้ไม่ต้องไปกู้ยืมเงินจากเอกชนโดยเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง และแม้จะมีทรัพย์สินจำนำเพื่อเอาเงินมาใช้จ่ายยามจำเป็น ก็ถูกโรงรับจำนำเอกชนเอารัดเอาเปรียบเกินควรได้ ดังนั้น กระทรวงมหาดไทย จึงได้จัดตั้งสถานธนาณูบาลขึ้นเอง

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2516 กระทรวงมหาดไทยได้โอนกิจการสถานธนาณูบาล (ของเทศบาล นครกรุงเทพเดิม) ให้กรุงเทพมหานครดำเนินการ และกรุงเทพมหานครได้บริหารกิจการสถานธนาณูบาล โดยจัดตั้งสำนักงานดำเนินกิจการสถานธนาณูบาลขึ้น มีคณะกรรมการและหัวหน้าสำนักงานกลาง (จสทก.เดิม) แล้วปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมาจนปัจจุบันนี้เป็นสำนักงานสถานธนาณูบาล กรุงเทพมหานคร (สทก.)

โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ

- เพื่อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย ซึ่งพอมีทรัพย์สินอยู่บ้าง แต่มีความต้องการเงินไปบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า โดยนำสิ่งของมาจำหน่ายและเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำ ซึ่งสถานธนาณบาลกรุงเทพมหานคร คัดดอกเบี้ยรับจำหน่ายในอัตราที่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505
- เพื่อเป็นการป้องกันมิให้โรงรับจำนำเอกชนเอาเปรียบประชาชนผู้มาจำหน่ายโดยกดราคา หรือเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตรา หรือเรียกค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในราคาสูง
- เพื่อตรึงระดับการเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตราให้ลดน้อยลงจากเดิม เพราะถ้าประชาชนถูกโรงรับจำนำเอกชนกดราคา หรือเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราสูง ประชาชนก็จะพากันมาใช้บริการของสถานธนาณบาลกรุงเทพมหานคร
- เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสซื้อของในราคาถูก เนื่องจากทรัพย์สินที่ประชาชนนำมาจำหน่าย หากไม่เสียดอกเบี้ยเป็นเวลา 4 เดือน 30 วันติดต่อกัน จะตกเป็นสิทธิ์ของสถานธนาณบาล เรียกว่า "ทรัพย์สินหลุดจำนำ" ทรัพย์สินหลุดจำนำเหล่านี้ สถานธนาณบาลกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีจำหน่ายอย่างเปิดเผย โดยวิธีประมูลด้วยวาจา ก่อนที่จะทำการประมูลจำหน่าย ทรัพย์สินหลุดจำนำทุกครั้ง จะต้องประกาศให้ประชาชนทราบล่วงหน้า วิธีการจำหน่ายเช่นนี้ เพื่อประสงค์ให้ประชาชนได้มีโอกาสซื้อสิ่งของเครื่องใช้ในราคาถูก และเพื่อให้เจ้าของทรัพย์สินที่หลุดจำนำมีโอกาสได้ซื้อทรัพย์สินนั้นคืนได้ในราคาอันสมควร ตามที่คณะกรรมการของกรุงเทพมหานครได้ประเมินราคาไว้ โดยไม่ต้องนำขึ้นประมูลสู้ราคากับพ่อค้าหรือบุคคลอื่น

ปัจจุบันมีสถานธนาณบาลกรุงเทพมหานคร บริการภายใต้แนวคิด บริการทั่วถึง เป็นที่พึ่งของชุมชน รวมทั้งสิ้น 20 แห่ง ได้แก่ คลองเตย ประดิพัทธ์ ดินแดง สำราญราษฎร์ เทเวศร์ บางซื่อ พระโขนง วังเวียนเล็ก บางกอกใหญ่ ลาดพร้าว มีนบุรี ตลาดพลู ถนนเสือป่า ราษฎร์บูรณะ ท่าพระ บางบอน ดอนเมือง หนองจอก บางพลัด อ่อนนุช

การกลับมาของโรงรับจำนำเอกชน

ส่วนโรงรับจำนำภาคเอกชนนั้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 เป็นต้นมา รัฐบาลไม่อนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงรับจำนำได้อีก จนกระทั่งปี 2532 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจึงเปิดประมูลขออนุญาตประกอบกิจการโรงรับจำนำเพิ่มอีก 16 แห่ง

โดยเอกชนที่ต้องการจะเปิดโรงรับจำนำ ถ้าอยู่ในกรุงเทพมหานคร ต้องขออนุญาตต่อสำนักงานเขต ส่วนเอกชนในต่างจังหวัดยื่นขอต่อศาลากลางจังหวัด หรือเทศบาลถ้าอยู่ในเขตเทศบาล และต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 ฉบับปรับปรุง 2537 ระบุว่าผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี
2. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
3. ไม่เป็นบุคคลลึกลับหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
5. ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำ
7. ไม่มีพฤติกรรมอันจะก่อความเสียหายการเศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ

ในกรณีผู้ขออนุญาตตั้งโรงรับจำนำเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้จัดการของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามมาตรานี้ด้วยเช่นกัน

ปัจจุบันจึงเริ่มเห็นการกลับมาโดยภาคเอกชนพร้อมกับแนวคิดการตั้งโรงรับจำนำรูปแบบทันสมัย ลดภาพลักษณ์อึมครึมของโรงรับจำนำที่มีอยู่เดิม ด้วยการตกแต่งบรรยากาศ และนำระบบบริหารจัดการสมัยใหม่มาใช้เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้สึกสบายใจ ทั้งมีการจัดห้องรับรองให้กับลูกค้าที่ต้องการจำหน่ายสินค้านั้นขึ้นเพื่อความเป็นส่วนตัว

เปรียบเทียบโรงรับจำนำของเอกชนและของรัฐบาล

รัฐบาล	เอกชน
- วงเงินรับจำนำจำกัด - ผู้จัดการเป็นผู้ตีราคาและรับผิดชอบของรับจำนำรวมทั้งดูแลกิจการด้วย - ขั้นตอนพิจารณาไม่มาก - คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำตามชั้น - มีจุดขายรวมกันเพียง 184 แห่ง และส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัด	- วงเงินรับจำนำมากกว่ารัฐบาล - ผู้จัดการไม่มีหน้าที่เลย - พิจารณาเป็นราย ขึ้นอยู่กับหลังจู้ - คิดอัตราดอกเบี้ยสูงกว่ารัฐบาล - มีจุดขายรวมอยู่ถึง 208 แห่ง และตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด

ค่าใช้จ่ายในการขอใบอนุญาต

กรณีขอใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำของเอกชน

: ในกรุงเทพมหานคร ฉบับละ 20,000 บาท

: ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ฉบับละ 10,000 บาท

กรณีขอใบอนุญาตตั้งโรงรับจำนำของเทศบาล หรือของ

ทางราชการ

: ในกรุงเทพมหานคร ฉบับละ 2,000 บาท

: ในจังหวัดอื่น ฉบับละ 1,000 บาท

อัตราดอกเบี้ย โรงรับจำนำ

ตาม พ.ร.บ.โรงรับจำนำ พ.ศ. 2505 กำหนดห้ามเรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตรา ดังนี้

: เงินต้นไม่เกิน 2,000 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 2.00 ต่อเดือน

: เงินต้นส่วนที่เกิน 2,000 บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 1.25 ต่อเดือน

สถานธนาณุเคราะห์		สถานธนาณุบาลกรุงเทพมหานคร	
เงินต้น	อัตราดอกเบี้ย	เงินต้น	อัตราดอกเบี้ย
0 - 5,000	0.25	ไม่เกิน 5,000	0.50
5,001 - 7,500	0.50	5,001 - 30,000	1.00
7,501 - 10,000	0.75	30,000 ขึ้นไป	1.25
10,001 - 17,500	1.00		
17,501 - 100,000	1.25		
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2553 - 31 มีนาคม 2554		1 พฤศจิกายน 2552 ถึง 31 มีนาคม 2554	

วิธีการคิดดอกเบี้ย

การคิดดอกเบี้ยสำหรับกรณีที่ ไม่ครบเดือน ถ้าไม่เกินสิบห้าวันให้คิดเป็นครึ่งเดือน ถ้าเกินสิบห้าวันให้คิดเป็นหนึ่งเดือนเศษของหนึ่งสัปดาห์ให้ปัดทิ้ง

ในกรณีที่ผู้รับจำนำได้รับเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเนื่องจากการรับจำนำนอกจากดอกเบี้ย ให้ถือว่าเงินหรือทรัพย์สินนั้นเป็นดอกเบี้ยด้วย

ทรัพย์สินที่จำนำได้

ทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ คือ เป็นทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายได้ และไม่ต้องมีทะเบียน เช่น ทอง เพชร นาฬิกา แว่นตา เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือช่าง และของใช้เบ็ดเตล็ดทุกชนิด ยกเว้น สิ่งของนั้นเป็นของราชการ

ภาวะเศรษฐกิจที่บีบคั้น “โรงรับจำนำ” จึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้นจะเรียกอย่างไรไม่สำคัญ ถ้ายังคงดำรงวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อย ได้พึ่งพาผ่อนถ่ายทรัพย์สินอันน้อยนิดเป็นเงินตรา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าได้ก็เพียงพอ...

ที่มา :

www.pawnshop.bangkok.go.th

<http://pawndesigngonemad.com>

10

อาชีพอิสระยอดนิยม ของคนเมืองหลวง

นายไพศาล เหมวัฒนานันท์
นักวิชาการคลัง 8 ว
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

วิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรงของสหรัฐอเมริกาและประเทศในทวีปยุโรปรวมถึงปัญหาทางการเมืองของประเทศในตะวันออกกลาง อีกทั้งผลพวงจากการชุมนุมทางการเมืองภายในประเทศในปีที่ผ่านมา ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นอย่างมาก

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง ศูนย์กลางเศรษฐกิจและความเจริญทุกด้าน จึงมีอาชีวะหลากหลายประเภทดังกล่าวและจากการที่ผู้บริหารกรุงเทพมหานครทุกยุคทุกสมัยมีนโยบายผลักดันให้กรุงเทพมหานครมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ ด้วยการสร้างมาตรการและเครื่องมือต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างถูกต้อง Bangkok Economy ฉบับนี้จึงขอเสนอข้อมูลการรับจดทะเบียนพาณิชย์ที่น่าสนใจในรอบ 4 ปี ที่ผ่านมา

จากสถิติการรับจดทะเบียนพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2549-2552 สามารถสรุปอาชีพอิสระยอดนิยมของคนกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 อันดับ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย รวมถึงจำนวนผู้ประกอบการอาชีพอิสระสูงสุด แยกตามอาชีพดังนี้ คือ

1. ร้านขายของชำ หมายถึง ร้านค้าปลีกขนาดเล็ก กระจายอยู่ตามตรอก ซอย ขายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันหลายชนิด เช่น ข้าว แป้ง อาหารกระป๋อง น้ำตาล เครื่องเทศ มีการบริหารงานแบบครอบครัวเป็นหลัก

2. ร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม รวมถึงมีบริการฟังและร้องเพลง หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการเปิดร้านขายอาหารที่ทำขึ้น เพื่อบริโภคทันทีและมีบริการร้องเพลงคาราโอเกะด้วย

3. ร้านขายปลีกเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและส่วนประกอบของเครื่องแต่งกาย หมายถึง การขายปลีกเสื้อผ้าสำเร็จรูปเครื่องตกแต่งเสื้อผ้าบุรุษ สตรี เด็ก ทั้งชาย หญิงและเด็กอ่อน เช่น เสื้อชุดของบุรุษ กางเกง เสื้อเชิ้ต หมวก เสื้อชุดของสตรี เสื้อคลุม หมวกผู้หญิง ถุงมือ ผ้าเช็ดหน้า เนคไท ผ้าพันคอ เข็มขัด ชุดอาบน้ำ ชุดกีฬา เสื้อผ้าสำหรับเด็กอ่อน

4. ร้านขายโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์สื่อสาร หมายถึง กิจการขายปลีก โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบกับมือถือ เช่น แบตเตอรี่ ชุดหูฟัง ของใส่โทรศัพท์ หน้ากากโทรศัพท์

5. ร้านขายปลีกอะไหล่และชิ้นส่วนอุปกรณ์ยานยนต์ หมายถึง สถานประกอบการซึ่งดำเนินการหลักเกี่ยวกับการขายปลีก ตัวแทนหรือนายหน้าจำหน่ายอะไหล่และชิ้นส่วนยานยนต์ทั้งใหม่และใช้แล้ว อุปกรณ์เอ็นจิ๊วเพื่อติดตั้งในรถยนต์

6. ร้านขายปลีกเครื่องสำอาง หมายถึง การขายปลีกสินค้าประเภทน้ำหอม เครื่องสำอาง ครีมบำรุงผิว โลชั่น ยาสีฟัน สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาปรับผ้านุ่ม น้ำยาล้างจาน น้ำยาล้างห้องน้ำ ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดชนิดต่างๆ

7. ร้านขายปลีกวัสดุก่อสร้าง หมายถึง การขายปลีกวัสดุก่อสร้างทั่วไป เช่น ไม้ ซีเมนต์ ทราช อิฐ เหล็ก หิน ปูนและผลิตภัณฑ์คอนกรีต พื้น ประตู วงกบประตูหน้าต่างและเครื่องมือไม้อื่นๆ แผ่นไม้อัดและแผ่นไม้ผืนอื่นๆ กระเบื้องมุงหลังคา วัสดุที่ใช้มุงหลังคา เครื่องทำความสะอาด กระจก เครื่องโลหะ สี น้ำมันชักเงา แลกเกอร์ เครื่องมือเกี่ยวกับการวางท่อ เครื่องสุขภัณฑ์ วัสดุก่อสร้างและเครื่องก่อสร้างอื่นๆ

8. กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ หมายถึง กิจการที่ดำเนินการให้บริการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ซึ่งมิได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น เช่น การบริการอินเทอร์เน็ต (INTERNET)

9. ร้านขายปลีกหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและเครื่องเขียน หมายถึง การขายปลีกหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารและผลิตภัณฑ์กระดาษชนิดต่างๆ เช่น กระดาษจดหมาย ของจดหมาย สมุดวาดเขียน แบบฟอร์มต่าง ไปสการ์ด ดินสอ เครื่องเขียนสำหรับใช้ในโรงเรียนและใช้ในสำนักงาน ฯลฯ กระดาษทั้งชนิดมันและแผ่นดัดกระดาษ กล่องกระดาษ กระดาษที่ใช้ห่อของกระดาษเช็ดมือ กระดาษชำระ และผลิตภัณฑ์กระดาษ

10. ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและอุปกรณ์ หมายถึง กิจการขายปลีกเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้งานทั่วไป เช่น เตารีด พัดลม เครื่องซักผ้า เครื่องปั่นน้ำผลไม้ ส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้า เช่น บัลลัสต์ สตาร์ทเตอร์ ฟิวส์

ตารางที่ 1 อาชีพอิสระยอดนิยม 10 อันดับ (เรียงจากมากไปหาน้อย) แยกตามพื้นที่เขต พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2552

ลำดับที่	อาชีพ	สำนักงานเขตที่รับจดทะเบียนพาณิชย์มากที่สุด	จำนวน (ราย)
1	ร้านขายของชำ	หนองจอก	6,647
2	ร้านขายอาหารและเครื่องดื่ม	บางกะปิ	5,236
3	ร้านขายปลีกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและส่วนประกอบของเครื่องแต่งกาย	ราชเทวี	4,636
4	ร้านขายโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์สื่อสาร	ปทุมวัน	2,211
5	ร้านขายปลีกอะไหล่และชิ้นส่วนอุปกรณ์ยานยนต์	สายไหม	2,064
6	ร้านขายปลีกเครื่องสำอาง	สายไหม	1,897
7	ร้านขายปลีกวัสดุก่อสร้าง	มีนบุรี	1,568
8	กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์	มีนบุรี	1,566
9	ร้านขายปลีกหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและเครื่องเขียน	มีนบุรี	1,453
10	ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและอุปกรณ์	มีนบุรี	1,129

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 สถิติการรับจดทะเบียนพาณิชย์ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2552

ลำดับ	หน่วยงาน	พ.ศ. 2549 จำนวน (ราย)	พ.ศ. 2550 จำนวน (ราย)	พ.ศ. 2551 จำนวน (ราย)	พ.ศ. 2552 จำนวน (ราย)	รวม จำนวน (ราย)	ลำดับ	หน่วยงาน	พ.ศ. 2549 จำนวน (ราย)	พ.ศ. 2550 จำนวน (ราย)	พ.ศ. 2551 จำนวน (ราย)	พ.ศ. 2552 จำนวน (ราย)	รวม จำนวน (ราย)
1	สนช.คลองเตย	195	299	177	303	974	26	สนช.บึงกุ่ม	369	454	408	470	1,701
2	สนช.คลองสาน	154	173	192	207	726	27	สนช.ปทุมวัน	515	674	800	629	2,618
3	สนช.คลองสามวา	265	315	320	360	1,260	28	สนช.ประเวศ	495	633	680	704	2,512
4	สนช.คันนายาว	210	233	241	355	1,039	29	สนช.ป้อมปราบฯ	272	399	306	341	1,318
5	สนช.จตุจักร	541	746	812	912	3,011	30	สนช.พระนคร	260	392	405	262	1,319
6	สนช.จอมทอง	270	424	382	448	1,524	31	สนช.พญาไท	197	278	235	208	918
7	สนช.ดอนเมือง	356	431	370	471	1,628	32	สนช.พระโขนง	181	197	184	420	982
8	สนช.ดินแดง	287	406	385	440	1,518	33	สนช.ภาษีเจริญ	272	305	305	410	1,292
9	สนช.ดุสิต	149	192	174	169	684	34	สนช.มีนบุรี	357	522	567	530	1,976
10	สนช.ตลิ่งชัน	202	352	343	365	1,262	35	สนช.ยานนาวา	200	248	240	284	972
11	สนช.ทวีวัฒนา	196	281	329	296	1,102	36	สนช.ราชเทวี	742	833	836	790	3,201
12	สนช.ทุ่งครุ	255	435	462	529	1,681	37	สนช.ราษฎร์บูรณะ	196	309	269	334	1,108
13	สนช.ธนบุรี	225	284	295	333	1,137	38	สนช.ลาดกระบัง	405	484	477	545	1,911
14	สนช.บางกอกน้อย	297	367	299	380	1,343	39	สนช.ลาดพร้าว	304	431	425	441	1,601
15	สนช.บางกอกใหญ่	154	205	189	203	751	40	สนช.วังทองหลาง	333	435	502	648	1,918
16	สนช.บางกะปิ	1,037	1,060	1,088	1,349	4,534	41	สนช.วัฒนา	331	429	385	381	1,526
17	สนช.บางขุนเทียน	396	541	601	737	2,275	42	สนช.สวนหลวง	154	208	256	361	979
18	สนช.บางเขน	408	492	528	677	2,105	43	สนช.สะพานสูง	213	215	266	243	937
19	สนช.บางคอแหลม	167	189	180	195	731	44	สนช.สัมพันธวงศ์	160	231	144	196	731
20	สนช.บางแค	516	683	649	831	2,679	45	สนช.สาทร	209	269	195	226	899
21	สนช.บางซื่อ	279	334	279	357	1,249	46	สนช.สายไหม	531	579	591	751	2,452
22	สนช.บางนา	302	371	358	397	1,428	47	สนช.หนองแขม	283	419	459	551	1,712
23	สนช.บางบอน	423	531	569	583	2,106	48	สนช.หนองจอก	334	361	453	457	1,605
24	สนช.บางพลัด	241	304	233	325	1,103	49	สนช.หลักสี่	243	345	342	357	1,287
25	สนช.บางรัก	298	406	419	394	1,517	50	สนช.ห้วยขวาง	206	307	306	424	1,243
							51	สนช.เศรษฐกิจการค้า	1,138	956	901	1,216	4,211
								รวมทั้งสิ้น	16,723	20,967	20,811	23,795	82,296

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่าอาชีพอิสระที่คนเมืองหลวงนิยมประกอบกันมากในช่วงปี พ.ศ. 2549-พ.ศ. 2552 ส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพอิสระที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตหรือปัจจัย 4 (อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค) นั่นเอง

แต่อย่างไรก็ตามการตัดสินใจจะประกอบอาชีพอิสระอะไร ก่อนอื่นก็คงจะต้องมาทำความเข้าใจและรู้จักกับคำว่า “การประกอบอาชีพอิสระ” ประเภทของอาชีพอิสระ ปัจจัยหลักของการประกอบอาชีพอิสระ คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกอบอาชีพอิสระและปัญหาของการประกอบอาชีพอิสระ

กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงานได้ให้ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ ประเภทของอาชีพอิสระ ปัจจัยหลักของการประกอบอาชีพอิสระและคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระไว้ดังนี้

1. การประกอบอาชีพอิสระ คือ การประกอบกิจการส่วนตัวต่างๆ ในการผลิตสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธุรกิจของตนเองไม่ว่าธุรกิจนั้นเล็กหรือใหญ่ก็ตาม การสามารถที่จะกำหนดรูปแบบและวิธีดำเนินงานของตนเองได้ตามความเหมาะสม ไม่มีเงินเดือนหรือรายได้ที่แน่นอนตายตัว ผลตอบแทนคือเงินกำไรจากการลงทุนนั่นเอง

2. ประเภทของอาชีพอิสระ มี 4 ประเภทคือ

2.1 การผลิต เช่น ผลิตอาหาร ผลิตสิ่งประดิษฐ์ ผลิตของใช้ ฯลฯ

2.2 การบริการ เช่น บริการนวด บริการแปลเอกสาร บริการถ่ายเอกสาร บริการซักอบรีด ฯลฯ

2.3 การซื้อขายไป เช่น ขายเสื้อผ้า ขายอาหารสัตว์ ขายของกินของใช้ ฯลฯ

2.4 การเกษตร เช่น ปลูกผักผลไม้ เลี้ยงสัตว์ ประมง ฯลฯ

3. ปัจจัยหลักของการประกอบอาชีพอิสระ

3.1 ทุน เป็นปัจจัยพื้นฐานของการประกอบอาชีพอิสระ โดยผู้ประกอบการอิสระจะต้องวางแผนแนวทางการดำเนินธุรกิจไว้ล่วงหน้า เพื่อให้ทราบว่าจะต้องใช้เงินทุนประมาณเท่าไร แล้วพิจารณาว่ามีเงินทุนเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่พอจะหาแหล่งเงินทุนจากที่ใด อาจได้จากการรวมหุ้นลงทุนกันในหมู่ญาติ พี่น้องและเพื่อนฝูง หรือการกู้ยืมจากหน่วยราชการ หรือสถาบันการเงินต่างๆ อย่างไรก็ตามในระยะแรกไม่ควรลงทุนมากเกินไป เนื่องจากยังไม่ทราบความต้องการของตลาดที่แท้จริง

3.2 ความรู้ คือความรู้ในงานอาชีพที่จะมาประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งอาจต้องศึกษาและฝึกฝนจนเชี่ยวชาญหาความรู้จากการเรียนจากสถาบันที่ให้ความรู้ด้านอาชีพ ซึ่งมีทั้งของรัฐบาลและเอกชนหรือสมัครเรียนกับชมรมต่างๆ หรือทำงานเป็นลูกจ้างคนอื่น หรือทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้มีความรู้ เกิดทักษะความชำนาญและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพนั้นๆ

3.3 การจัดการ เป็นความสามารถในการบริหารงานของแต่ละบุคคลในการจัดการเกี่ยวกับอาชีพของตนเอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางแผน การทำงานเรื่องคน เงิน เครื่องมือเครื่องใช้และกระบวนการทำงานต่างๆ

3.4 การตลาด เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง เพราะหากสินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นไม่เป็นที่ติดหูติดตาของผู้บริโภค ก็ถือว่ากระบวนการทั้งระบบไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากไม่สามารถแปรสินค้าและบริการเหล่านั้นให้เป็นตัวเงินได้ ดังนั้นการวางแผนการตลาดซึ่งในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง จึงควรได้รับการสนใจในการพัฒนาเทคนิคด้านต่างๆ ให้ทันสมัยเพื่อให้เป็นที่สนใจของกลุ่มเป้าหมาย

4. คุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ

- 4.1 กล้าเสี่ยง (Taking risk)
- 4.2 มีความคิดสร้างสรรค์ (Taking initiative)
- 4.3 มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self Confidence)
- 4.4 อดทนไม่ทำถอย (Persistence and dealing with failure)
- 4.5 มีวินัยในตนเอง (Having discipline)
- 4.6 มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ (Good attitude)
- 4.7 มีความรู้ (Seeking information)
- 4.8 มีมนุษยสัมพันธ์ (Good human relationship)
- 4.9 มีความซื่อสัตย์ (Honesty with customer)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติได้ทำการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกอบอาชีพอิสระและปัญหาของการประกอบอาชีพอิสระไว้ว่าสนใจดังนี้

1. ปัจจัยคุณลักษณะมีผลต่อบุคคล

- 1.1 มีแรงจูงใจ
- 1.2 มีความคิดริเริ่ม
- 1.3 รู้จักถอยเพื่อจะสู้ต่อ
- 1.4 มีความสามารถที่จะทำอะไรได้ดี
- 1.5 มีความอดทน
- 1.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.7 มีความมั่นคงทางอารมณ์
- 1.8 มีความสามารถในการเข้ากับผู้อื่น
- 1.9 มีความเข้าใจและวินิจฉัยสิ่งต่างๆ
- 1.10 มีความละเอียด
- 1.11 มีความสามารถในการเขียนและพูด
- 1.12 มีร่างกายและแรงใจ

2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว

ภูมิหลังทางครอบครัวจะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมและค่านิยมของสมาชิก หากครอบครัวประกอบธุรกิจก็จะปลูกฝังให้สมาชิกเป็นผู้สืบทอดธุรกิจหรือถ้าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำก็จะเป็นแรงผลักดันให้สมาชิกรู้จักขวนขวายและพยายามจะหารายได้มาช่วยจุนเจือครอบครัวจนทำให้เข้าสู่อาชีพอิสระด้วยจิตใจที่มุ่งสร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัว

3. ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมและการสนับสนุนทางสังคม

การประกอบอาชีพอิสระจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี เช่น ทัศนคติของสังคมต่อการประกอบอาชีพอิสระ นโยบายและการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ การมีส่วนร่วมของเอกชนในการสนับสนุนอาชีพอิสระ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทั้งในแง่ของเครื่องมือและวิธีการล้วนส่งผลต่อการประกอบอาชีพอิสระ

4. ปัญหาการประกอบอาชีพอิสระ

ผู้เริ่มประกอบอาชีพอิสระจะประสบปัญหาหลัก 2 ข้อได้แก่

- 4.1 ขาดความเชื่อถือ
- 4.2 ที่ตั้งของสถานประกอบการไม่เหมาะสม

ดังนั้นกรุงเทพมหานครหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้นำเสนอไปคงจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับผู้สนใจจะประกอบอาชีพอิสระ แต่อย่างไรก็ตามหากผู้สนใจจะประกอบอาชีพอิสระรายใดอยากจะค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม สามารถค้นหาข้อมูลได้ที่ www.Bangkok.go.th/fiic ซึ่งเว็บไซต์ดังกล่าวจะมีข้อมูลหลากหลายอาชีพให้ได้ทำการค้นหากันอย่างจุใจ

เริ่มต้นออมเงิน และ ลงทุน ด้วยสิทธิลดหย่อนภาษี

“มนุษย์เงินเดือน” หรือ “ผู้ประกอบการอาชีพอิสระ” ล้วนเข้าข่ายเป็นผู้มีเงินได้ บทบาทหน้าที่อย่างหนึ่งคือการชำระภาษีเพื่อนำไปพัฒนาประเทศโดยทางอ้อม การเสียภาษีเป็นหน้าที่ตามกฎหมายที่ประชาชนที่มีเงินได้ทั้งผู้มีเงินได้ประจำและผู้มีเงินได้ไม่ประจำไม่ควรหลีกเลี่ยง

เดือนมกราคม-มีนาคมของทุกปี จึงเป็นช่วงเวลาสำหรับประชาชนผู้มีเงินได้ต้องยื่นแบบแสดงเพื่อคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา Bangkok Economy ได้ตั้งข้อสังเกตว่าทุกปีจะมีเสียงโถกถามของบุคคลรอบข้างว่าได้เงินคืนภาษีหรือยัง บ้างก็ได้เงินคืนภาษีเร็ว บ้างก็ได้เงินคืนภาษีช้า บ้างก็ไม่ได้คืน หน้าซ้ำต้องจ่ายเพิ่มอีก

ที่เป็นเช่นนั้น เพราะแต่ละคนมีข้อปฏิบัติแตกต่างกัน สิ่งสำคัญ คือ ผู้มีเงินได้รายได้ตรวจสอบสิทธิทางภาษีอย่างถี่ถ้วนว่า ตนมีสิทธิทางภาษีใดบ้างที่สามารถนำมาหักค่าใช้จ่ายและนำมาเป็นค่าลดหย่อนได้ ก็จะช่วยให้ได้เงินคืนภาษีเต็มที่ตามสิทธิอันพึงมี

ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญด้านวางแผนภาษีมักแนะนำให้ผู้มีเงินได้ รู้จักที่จะบริหารจัดการและวางแผนการเสียภาษีแต่เนิ่นๆ โดยควรตรวจสอบและรวบรวมแหล่งที่มาของเงินได้จากทุกแหล่งที่เป็นเงินได้ตลอดปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม โดยแยกออกเป็นเงินได้แต่ละประเภทตามที่กรมสรรพากรกำหนด เพราะเงินได้แต่ละประเภทมีการคำนวณภาษี การหักรายจ่าย และค่าลดหย่อนแตกต่างกัน **เพื่อให้สามารถลดภาระภาษีในแต่ละปีให้เหลือน้อยที่สุด ผลที่ได้ตามมาคือการมีเงินออมเพื่อวันนี้และอนาคตในวันหน้า**

ออมผ่าน...เงินได้ก็ได้รับยกเว้น

• **เงินสะสมกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)** เป็นระบบการออมภาคบังคับสำหรับข้าราชการ ที่จะต้องสมทบร้อยละ 3 ของเงินเดือนทุกเดือน ในปัจจุบัน กบข. ได้เปิดโครงการออมเพิ่ม เพื่อให้สมาชิกสามารถสะสมเงินเข้ากองทุนได้สูงสุดถึงร้อยละ 15 ของเงินเดือน ผู้ที่เป็นข้าราชการจึงควรสมทบเงินเข้ากองทุน กบข. ให้เต็มกำลัง

• เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund)

เป็นระบบการออมเพิ่มที่ดีสำหรับภาคเอกชน หากบริษัทใดมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ผู้มีเงินได้ควรเลือกเป็นช่องทางการออม ถ้าต้องการใช้สิทธิเพิ่มเงินออมให้มากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากเงินสะสมเข้ากองทุน กบข. สำหรับราชการ หรือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของภาคเอกชนแล้ว ยังสามารถใช้สิทธิออมให้เต็มกำลัง ทั้งยังคงได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ในแต่ละปี และต้องไม่เกิน 500,000 บาท โดยผ่าน **“กองทุนรวม”**

ออมผ่าน...กองทุนรวม

• กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF)

กองทุนรวมประเภทหนึ่งโดยมีจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งกองทุนรวม RMF ขึ้นในเมืองไทยเมื่อปี 2544 มาจากเสียงเรียกร้องของผู้ประกอบการอาชีพอิสระว่าควรจะมีสิทธิทางภาษีเช่นเดียวกับข้าราชการที่มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) และลูกจ้างบริษัทเอกชนที่มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อเปิดโอกาสให้สำหรับผู้ที่ไม่ได้มีสวัสดิการรองรับ เช่น ไม่ได้สมทบเงินเข้ากองทุน ประกันสังคม หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพราะเป็นการสร้างระบบการออมระยะยาวให้กับตนเอง แต่ผู้ที่มีสวัสดิการรองรับแล้วก็สามารถออมเพิ่มเติมกับ RMF ได้

ทั้งนี้เงินซื้อหน่วยลงทุน RMF สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ตามที่ลงทุนจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ในแต่ละปี เมื่อนับรวมกับเงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแล้ว ต้องไม่เกิน 500,000 บาท

นอกจากนี้ กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน (Capital Gain) ได้รับการยกเว้นภาษีทั้งจำนวน

แต่มีเงื่อนไขว่าต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องทุกปีโดยซื้อหน่วยลงทุน RMF ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง และต้องไม่ระงับการซื้อหน่วยลงทุนเกินกว่า 1 ปีติดต่อกัน (ยกเว้นกรณีไม่มีเงินได้ในปีภาษีนั้น ก็ไม่ต้องลงทุน) ต้องลงทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของเงินได้ในแต่ละปี หรือ 5,000 บาท (แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า) ทั้งต้องถือหน่วยลงทุนจนผู้ลงทุนอายุครบ 55 ปี บริบูรณ์และมีการลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก

• เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund หรือ LTF)

กองทุนรวมประเภทหนึ่ง ที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ผู้ลงทุนเพื่อเป็นแรงจูงใจเช่นเดียวกับกองทุน RMF ต่างกันตรงที่กองทุน LTF เป็นกองทุนรวมที่เน้นลงทุนเฉพาะในหุ้นเท่านั้น โดยทางการสนับสนุนขึ้น เพื่อเพิ่มสัดส่วนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นนโยบายการลงทุนจึงมีเพียงรูปแบบเดียว คือ ลงทุนในหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุน โดยกองทุน LTF แต่ละกองทุนจะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปว่าจะนำไปลงทุนในหุ้นกลุ่มใด

ทั้งนี้ เงินซื้อหน่วยลงทุน LTF สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ตามที่ลงทุนจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ในแต่ละปี และต้องไม่เกิน 500,000 บาท นอกจากนี้กำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน (Capital Gain) ไม่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การลงทุน ใน LTF เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีนั้น มีเงื่อนไขว่าจะต้องซื้อและถือหน่วยลงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี (นับตามปีปฏิทิน) ทั้งนี้ การให้สิทธิลดหย่อนภาษีจากการซื้อ LTF เกิดจากการที่รัฐบาลต้องการสนับสนุนให้ลงทุนในหุ้นมากขึ้น จึงมีระยะเวลาในการสนับสนุนที่แน่นอน คือ ให้สิทธินำ LTF มาลดหย่อนได้จนถึงปี พ.ศ. 2559 และนับตั้งแต่วันที่ถือต่อเนื่องจนอายุ 55 ปี แต่จะให้สิทธิประโยชน์ในการซื้อเป็นรายปี

นอกจากนี้ยังมีการซื้อประกันชีวิต ในปี 2553 ที่ผ่านมามีคนละรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการออมในรูปแบบการประกันชีวิตแบบบำนาญ โดยอนุมัติวงเงินหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญเพิ่มจากวงเงินเดิมสำหรับค่าเบี้ยประกันชีวิต 100,000 บาท เป็น 300,000 บาท

ทั้งนี้วงเงินส่วนที่เพิ่มขึ้น 200,000 บาท นั้น ต้องเป็นเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญเท่านั้น และต้องไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมิน ซึ่งเมื่อรวมกับเงินได้ที่จ่ายเข้ากองทุนอื่นๆ ประเภทเดียวกัน ดังที่กล่าวมาข้างต้น

การเสียภาษีถือเป็นหน้าที่ของผู้มีเงินได้พึงกระทำ และเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องเรียนรู้ เพื่อให้เสียภาษีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และประหยัด หากรู้จักวางแผนในการเสียภาษีในแต่ละปีอย่างรอบคอบตั้งแต่ต้นปีเพื่อเตรียมการใช้สิทธิประโยชน์จากรายจ่ายและค่าลดหย่อนที่สามารถนำมาหักออกจากเงินได้พึงประเมิน ก็จะทำให้การเสียภาษีไม่ใช่ภาระที่หนักจนเกินไป

...ที่สำคัญยังเป็น “ตัวช่วย” ให้เกิดการออมและการลงทุน เพื่อสร้างหลักประกันทางการเงินส่วนบุคคลระยะยาว แม้การลงทุนในรูปแบบต่างๆ อาจมีความเสี่ยง แต่ความเสี่ยงสูงสุดคือ การไม่วางแผนทางการเงินของตนเอง!!!

LTF/RMF ทางเลือกสู่การเริ่มต้นลงทุน

หลักในการเลือกซื้อ :

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)

- ตรวจสอบความต้องการด้านเป้าหมายการลงทุน
- ผลตอบแทนที่ต้องการได้รับ เมื่อเปรียบเทียบกับความเสี่ยงที่รับได้
- ความเหมาะสมด้านรายได้
- ความจำเป็นในการใช้เงิน
- ระยะเวลาในการออม

RMF

เหมาะสำหรับนักลงทุนประเภทที่มีรายได้ต้องเสียภาษีและมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินไว้ใช้หลังเกษียณอายุ เพราะต้องถือหน่วยลงทุน จนผู้ลงทุนอายุครบ 55 ปี บริบูรณ์

LTF

เหมาะสำหรับนักลงทุนที่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้สูง และต้องการผลตอบแทนที่สูงจากการลงทุนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (5 ปีปฏิทิน)

กำจัด “ขยะ” ให้เป็น “เงิน”

1 ในนวัตกรรมการ อยู่ร่วมกันของคนกทม.

กรุงเทพมหานคร เมืองที่เป็นศูนย์รวมความหลากหลายของผู้คนจากหลายถิ่นที่มา อันเป็น
ปมปัญหานานัปการในการอยู่ร่วมกันจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของชุมชน ซึ่งยากต่อ
การที่จะได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ถ้าคนในชุมชนไม่ร่วมแรงร่วมใจกันดูแลชุมชนให้น่าอยู่

หมู่บ้านธัญยานต์ เป็นหมู่บ้านนำร่องในสังคมเมือง
ที่ลุกขึ้นมาปฏิวัติวิถีการใช้ชีวิตแบบเดิมๆ ที่พึ่งพาการจัดการ
จากส่วนกลาง มาเป็นการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของ
ชาวชุมชนในการจัดการกับปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งแฉะล้อม
ที่ก่อเกิดในชุมชน

ยกระดับจากชุมชนบ้านทวนไห้สที่รอบล้อมไปด้วย
ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากปริมาณขยะจำนวนมากที่นำมาทิ้ง
อยู่หน้าบ้านทำให้เกิดกลิ่นเหม็น และเสี่ยงต่อการค้ำเคี้ยวเศษ
อาหารให้กระจายโดยสุนัข ส่งผลลูกหลานให้เกิดการทะเลาะ
เบาะแว้งกันระหว่างคนในชุมชน อันสืบเนื่องมาจาก “ขยะ”

ด้วยการรวมตัวกันก่อตั้ง “ธนาครชยรีไซเคิล” โดยจัดตั้ง
เมื่อเดือนพฤษภาคม 2552 ด้วยทุนดำเนินโครงการ 5,000 บาท
เริ่มเปิดกิจการด้วยจำนวนสมาชิก 20 ราย ปัจจุบันขยายผล
เพิ่มขึ้นเป็น 60 ราย

การดำเนินกิจการของธนาครชยรีไซเคิลชุมชน จะเปิดรับ
ฝากขยะรีไซเคิลทุกวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 10.00-12.00 น. หลัง
ทำการคัดแยกแล้ว คณะกรรมการของธนาครชยรีไซเคิลจะ
นำส่งให้ร้านรับซื้อของเก่าที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง

นับได้ว่าเป็นการสร้างพฤติกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นแก่คนใน
ชุมชนในการสร้างความเคยชินต่อการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง
นอกจากนั้นยังส่งเสริมให้มีการคัดแยกเศษอาหารเพื่อนำไปทำ

ปุ๋ยอินทรีย์ โดยตั้งภาชนะรองรับเศษอาหารส่วนกลางของชุมชน
เพื่อรวบรวมไปทำเป็นปุ๋ยบำรุงต้นไม้ริมทาง

แนวทางการแก้ปัญหาของคนในชุมชนหมู่บ้านธัญยานต์
ซึ่งเป็นชุมชนขนาด 200 หลังคาเรือน ตั้งอยู่ที่ ซอยมัยลาภ
ถนนรามอินทรา 14 เขตลาดพร้าว เป็นหมู่บ้านที่ตั้งขึ้นมามากกว่า
10 ปี มีประชากรรวมประมาณ 500 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น
170 ครัวเรือน ไม่เพียงแต่สร้างภาพลักษณ์ที่ดี และรายได้จาก
วัสดุเหลือทิ้ง แต่ยังสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นจากการรวมกลุ่ม
ของคนในชุมชนซึ่งสามารถขยายผลเป็นต้นแบบให้กับชุมชน
ใกล้เคียงในฐานะพี่เลี้ยงดูแลระบบการบริหารจัดการขยะโดย
ชุมชนให้กับชุมชนสมาชิก

**พลังการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชนในการ
จัดการสิ่งแวดล้อม** โดยการคิดหาวิธีการแก้ไข ส่งเสริม
การจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้ข้อตกลงในชุมชนและ
สร้างเสริมกิจกรรมสนับสนุนการจัดการเป็นรูปธรรม ให้เกิด
การเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการออม
ในครัวเรือน ตลอดจนสามารถช่วยลดปริมาณงานจัดการขยะ
ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐได้อย่างดี นับเป็น 1 ใน 11 โครงการดีๆ
ของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานเขตลาดพร้าว ที่แสดง
พลังให้เห็นว่าคนแต่ละชุมชน...เมื่อรวมกัน เราทำได้!!!

พาเที่ยว “ตลาดนัด”

หลังการค้าหลังตะวันตกดิน

อิม...มมม มือสอง ใหม่ก๊าก!!! วลีที่กล่าวขึ้นไม่ได้หมายถึง “ก๊าก” หรือแฟนมือสองรองรับจากใครมา แต่เป็นประโยคที่ผู้พูดกล่าวออกมาบนพื้นฐานความภาคภูมิใจจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้มาจากการเสาะแสวงหา “สิ่งดี สมราคา น่าจับจอง”

บางกอก Economy ฉบับนี้อำสาพาเดินชมตลาดนัดยามเย็นย่านค้าหลังตะวันตกดินว่าชาวกรุงเทพมหานคร เขาไปหาของใหม่ใส่ก๊าก หรือของมือสองใหม่ก๊าก มาจากไหนกัน?

ตลาดนัดสะพานพุทธ

บรรยากาศริมน้ำ พื้นที่ตัวเมืองชั้นในกรุงเทพมหานคร ในตอนกลางวัน เป็นท่าเรือด่วนและเรือข้ามฟาก รับส่งผู้โดยสาร แต่เมื่อตะวันตกดิน พื้นที่ถูกแปรสภาพเป็นตลาดนัดยามค่ำคั่นด้วยบรรดาพ่อค้า แม่ขาย และการรวมตัวของผู้บริโภคที่ชื่นชอบการจับจ่ายซื้อสินค้าที่สามารถเจรจาต่อรองได้ ถือเป็นแหล่งช้อปปิ้งของมือสองที่ขึ้นชื่อน้องๆ ตลาดจตุจักรกันเลยทีเดียว โดยเฉพาะเสื้อผ้าแบรนด์เนม รองเท้า เครื่องประดับ กระเป๋า นาฬิกา ฯลฯ มีให้เลือกหนาตาเป็นพิเศษ

จุดเด่นที่ได้รับความนิยมไม่น้อย คือ งานศิลปะบริการสร้างรอยสักประดับตัว (Tattoo) ซึ่งลูกค้าสามารถเลือกวาดลายได้ตามความพึงพอใจ หรือกลัวเจ็บก็เลือกศิลปะภาพวาดเหมือนจริงหรือล้อเลียน โดยบรรดานักวาดภาพมืออาชีพ เรื่อยไปจนถึงผลงานนักศึกษาจากวิทยาลัยเพาะช่างที่เลือกมาฝึกฝีมือกันที่ตลาดแห่งนี้ ซึ่งเปิดค้าขายกันตั้งแต่ช่วง 18.00 น. ไปจนถึงประมาณเกือบเที่ยงคืน ทุกวันยกเว้นวันจันทร์

ตลาดนัดรัชดา

ส่วนผู้ที่ชื่นชอบความเก่า ความเก๋ สไตล์คลาสสิก ต้องไปเดินแถวแยกรัชดา-ลาดพร้าว ช่วงตั้งแต่หน้าอาคารจอดรถของสถานีรถไฟฟ้าใต้ดินลาดพร้าว ไปจนถึงข้างศาลาอาญา ทุกคำคืนของวันเสาร์จะเป็นแหล่งรวมพลของนักสะสม รถ มอเตอร์ไซด์ รุ่นเก่า เช่น โฟล์คเต่า ออสตินมินิ มอเตอร์ไซด์ เวสป้า ฯลฯ ที่มีให้ดูทั้งสภาพเดิมๆ และตกแต่งใหม่เอี่ยมอ่อง บ้างก็นำมาโชว์หรือพอใจก็ซื้อขายกันในกลุ่มผู้มีใจรักความเก่า ไล่เรียงไปจนถึงของเก๋นานาชนิด ทั้งเครื่องเล่นแผ่นเสียง แผ่นซีดี นาฬิกา ตู้โชว์ป้ายไฟนีออน ของเล่นสังกะสี ขวดโหลหยอดเหรียญไขไข่ ตลอดจนของสะสมที่ชวนให้ทวนรำลึกอดีต ร้านรวงต่างๆ จะวางสินค้ากันตั้งแต่เวลา 18.30 น. ไปจนถึง 02.00 น.

ตลาดนัดสวนรถไฟ

แหล่งช้อปปิ้งกลางคืนแห่งใหม่ที่น่าสนใจ คล้ายตลาดนัดรัชดาอยู่พอควร เพราะเป็นแหล่งชุมนุมของคนชื่นชอบความเก่าอีกแห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ตรงข้ามตลาดองค์การตลาดเพื่อการเกษตร (อ.ต.ก.) บริเวณสุขสันตรถไฟ ทำให้บรรยากาศแตกต่างออกไปตรงที่เป็นจุดถ่ายรูปสวยๆ กับรถไฟเก่าๆ สร้างเอกลักษณ์เฉพาะนอกเหนือจากเป็นแหล่งรวมรถคลาสสิก และของใช้ของประดับตกแต่งโบราณประเภทอื่นๆ อาจจะถูกใจนักถ่ายรูปไม่น้อย ตลาดนี้เปิดเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่ 14.00 น. จนถึงเที่ยงคืน

แหล่งช้อปปิ้งของคนเมืองกรุงที่ต้องการของดีราคาต่อรองได้ จะมีมือใหม่ มือสอง ก็ต้องลองเสี่ยงวัดใจกับพ่อค้า แม่ค้า ด้วยสายตาของตนเอง !!!

คณะผู้จัดทำ บางกอก Economy

นายเจริญรัตน์	ชูติกาญจน์	ปลัดกรุงเทพมหานคร	ประธานกรรมการที่ปรึกษา
นางนันทา	ชลิตานนท์	รองปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการที่ปรึกษา
นายกฤษฎา	กลั่นทนนท์	ผู้อำนวยการสำนักการคลัง	กรรมการที่ปรึกษา
นางสาวรสสุคนธ์	แสงอ่อน	รองผู้อำนวยการสำนักการคลัง	กรรมการที่ปรึกษา
นางนภาพร	อิสระเสรีพงศ์	รองผู้อำนวยการสำนักการคลัง	กรรมการที่ปรึกษา
นายกฤษฎา	ศิริพิบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการที่ปรึกษาและบรรณาธิการ

จัดทำโดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร
โทร. 0 2224 1916 โทรสาร 0 2225 1945
www.bangkok.go.th/finance

พิมพ์โดย บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด
โทร. 0 2743 9000, 0 2746 3130
โทรสาร 0 2746 3387